

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Alumnuppföljningar

Hur arbetar Göteborgsuniversitet med uppföljningar av tidigare studenter? En nulägesbeskrivning.

Avdelningen för analys och utvärdering

Rapport: 2009:01

Rapport: 2009:01

**ALUMNUPPFÖLJNINGAR.
HUR ARBETAR GÖTEBORGS UNIVERSITET MED UPPFÖLJNINGAR AV TIDIGARE STUDENTER?
EN NULÄGESBESKRIVNING.**

Diariernr: A 1 3663/10

© Göteborgs universitet
Avdelningen för analys och utvärdering

Götabergsgatan 17, Studenternas hus
Box 100, SE 405 30 Göteborg
www.analys.gf.gu.se

Undersökningen är genomförd av Cecilia Bokenstrand, Johan Johansson och Anna-Clara Stenvall

Ansvarig utredare/analytiker:
Cecilia Bokenstrand,
tfn: 031 786 1973, mob: 0733 467 087, cecilia.bokenstrand@gu.se

Innehåll

1. Inledning	2
1.1. Uppdraget	3
1.2. Förstudiens syfte	3
1.3. Material och avgränsningar	4
1.4. Disposition	5
2. Regelverk och ansvarsfördelning	5
2.1. Externa krav	5
2.2. Universitetsinterna styrdokument	5
3. Arbetet i praktiken	6
3.1. Den universitetsgemensamma alumnverksamheten	6
3.2. Alumnuppföljningar vid Göteborgs universitet	7
3.2.1. Uppföljningarnas syfte	9
3.2.2. Initiativ och genomförande	10
3.2.3. Uppföljningarnas metoder	10
4. Alumnuppföljningar vid Lunds och Uppsala universitet	11
4.1. Lunds universitet	11
4.2. Uppsala universitet	12
5. Sammanfattning och avslutande diskussion	12
5.1. Sammanfattning	12
5.2. Avslutande diskussion	13
6. Referenser	17
6.1. Externa referenser	17
6.2. Referenser från Göteborgs universitet	17

1. Inledning

Undersökningar om studenters åsikter om utbildningens relevans och deras framgång på arbetsmarknaden efter examen har blivit allt vanligare vid både Göteborgs universitet och andra lärosäten. Kopplingen mellan högskola och arbetsliv har också fått ett ökat utrymme på den utbildningspolitiska agendan, vilket bland annat återspeglas i Bolognadeklarationens mål om att främja studenternas anställningsbarhet. I England, som ibland utpekats som något av ett föregångsland i detta avseende, har anställningsbarhet "employability" varit ett centralt begrepp i förändringen och utvecklingen av högre utbildning sedan 1997 (SOU 2006:102, Bilaga 2, sid. 161).

Betydelsen av uppföljning av tidigare studenter, hädanefter kallat alumnuppföljningar, behandlas i regeringens budgetproposition 1999/2000. Där sägs bland annat att "... tidigare studenter har efter några års yrkeserfarenhet viktiga erfarenheter att återrapportera, om utbildningens relevans liksom om behovet av fortbildning och vidareutbildning. /.../ återkoppling från arbetslivet är värdefulla inslag i kvalitetssäkringen".

I en utvärdering av ett antal lärosätens uppföljningsarbete skriver Högskoleverket att Göteborgs universitet genomfört en "mängd" uppföljningar, både enstaka och regelbundna, men att arbetet inte är samordnat på central nivå och att olika utbildningar har kommit olika långt i arbetet (Högskoleverket, 2004, sid. 39). Flera utredningar har visat att även om flera lärosäten följer upp sina studenter med viss regelbundenhet så finns det en förbättringspotential, dels i undersökningarnas frekvens, men framförallt i systematiken och återkopplingen av resultaten. På uppdrag av Sveriges kommuner och landsting (SKL) ansvarade Institutet för studier av utbildning och forskning (SISTER) 2008 för en inventering av högskolornas och universitetens arbete med uppföljning av tidigare studenter från olika professionsutbildningar (sjuksköterska, lärare, biomedicinsk analytiker). Undersökningen bekräftar bilden att även om en del undersökningar görs så finns det brister i arbetets systematik, det står bland annat att "Syfte, frågeställning, tillvägagångssätt och framförallt användandet av resultaten håller inte riktigt samman. Det genomförs för att det finns ett krav utifrån och inte i första hand för att man inom utbildningen eller lärosätet har identifierat ett behov." (SISTER, 2008, sid. 14)

De i massmedia ofta uppmärksammade rankinglistorna på utbildningar och lärosäten har medfört ett ökat fokus på kvantitativa data där studenters etablering på arbetsmarknaden efter examen varit en av flera bedömningskriterier. De här så kallade "League tables" har fört med sig en diskussion, och på flera håll inom akademien en massiv kritik, om huruvida kvalitet låter sig mätas på det sättet (se till exempel GU Journalen 3-09: Krönika: Slut på vetenskapen). Även om debatten fortgår kan man konstatera att ett kvalitetssystem som innebär att framgång i större utsträckning mäts i utbildningsresultat gör det allt viktigare för högskolor och universitet att presentera tydliga, mätbara och jämförbara resultat av utbildningen och lärandet.

1.1. Uppdraget

I Göteborgs universitets strategiska plan för perioden 2007 – 2010 anges ett antal mål inom var och en av universitetets kärnverksamheter utbildning, forskning och samverkan. Som ett av delmålen avseende grundutbildning anges att ”Arbetet med rekrytering, delaktighet och uppföljning ska förstärkas” (sid. 12).

Därför ska Göteborgs universitet, slås det fast i planen:

- Systematiskt och återkommande följa upp studenters studie- och arbetsmiljö och etablering på arbetsmarknaden.

En universitetsövergripande enkätundersökning av studenternas studie- och arbetsmiljö genomfördes 2006 och resultaten presenterades i Studentbarometern i juni 2007. En ny Studentbarometer är planerad till 2010. Samma år genomfördes också en omfattande enkätundersökning av tidigare studenter – Göteborgsakademiker 2006. Undersökningen, som genomfördes i samarbete med Chalmers, beskriver arbetssituation, inträde på arbetsmarknaden, värdering av utbildning och Göteborg som studieort bland unga akademiker med examen från något av de båda lärosätena.

I likhet med Studentbarometern – som riktas till studenter under utbildningstiden – är tanken att universitetsövergripande alumnuppföljningar ska ske med treårsintervall (Grundutbildningsberedningens minnesanteckningar, 2009-03-27, punkt 5). Den nyinrättade avdelningen för analys och utvärdering inom gemensamma förvaltningen har fått i uppdrag att under 2009 genomföra en uppföljning av studenter som examinerats från Göteborgs universitet efter modell från den enkätstudie som gjordes 2006. I sammanhanget har särskilt betonats att uppföljningen av tidigare studenter ska göras så att resultaten kan nyttiggöras i universitetets fortsatta kvalitetsarbete.

1.2. Förstudiens syfte

Inför genomförandet av Göteborgsakademiker 2009 behöver flera aspekter av uppföljningen utredas. Till dessa hör att bestämma vilka studenter som ska svara på enkäten. Hur definieras ”tidigare student”? Är det de som har fått sitt examensbevis eller ska även de som avslutat sina studier utan att ta ut examen inkluderas? En annan fråga gäller användandet av post- eller webbenkät. Överväganden om jämförbarhet är också av stor vikt. Genom att använda samma enkätfrågor som 2006 skapas möjlighet till jämförelser över tid. Samtidigt måste kravet på jämförbarhet – såväl över tid som mellan olika fakulteter/institutioner/utbildningar – alltid prövas mot krav på aktualitet och relevans.

Innan dessa frågor av metodmässig karaktär kan diskuteras är det emellertid viktigt att ta ställning till en rad mer övergripande frågor. Framförallt är det viktigt att klargöra syftet med den planerade universitetsövergripande alumnuppföljningen och hur den ska relateras till och komplettera det arbete med alumnuppföljningar som sker på fakultets-/institutions- och programnivå. I sammanhanget måste givetvis beaktas att Högskoleverket den 15 september lämnat förslag till nytt system för kvalitetsutvärderingar. Förslaget bygger på tre kvalitetsindikatorer. En av dessa utgörs av studenternas erfarenheter vilka ska inhämtas av Högskoleverket genom

student- och alumnenkäter. Vilka implikationer kommer detta att få på universitetets eget uppföljnings- och kvalitetsarbete?

Det är i ljuset av dessa mer övergripande frågor som föreliggande rapport har tillkommit. Den kan därmed betecknas som en förstudie inför Göteborgsakademiker 2009. Genom att ge en nulägesbeskrivning och samlad bild av arbetet med alumnuppföljningar vid Göteborgs universitet syftar förstudien till att bidra med ett diskussionsunderlag som möjliggör välgrundade beslut om hur Göteborgs universitet framgent bör arbeta med uppföljningar av tidigare studenter.

1.3. Material och avgränsningar

På initiativ av avdelningen för externa relationer inom gemensamma förvaltningen sammanställdes under hösten 2008 undersökningar om studenters etablering på arbetsmarknaden efter examen. I syfte att göra fakulteternas/institutionernas och andra enheters arbete med uppföljningar mer tillgängligt samlades ett tjugotal undersökningar från Göteborgs universitet på en universitetsgemensam hemsida¹. Förutom undersökningar från Göteborgs universitet publicerades också rapporter från Högskoleverket, SCB och olika fackförbund.

Föreliggande förstudie bygger på det material som finns publicerat på arbetsmarknadsetableringssidan och som härrör från Göteborgs universitet. I syfte att säkerställa att materialet verkligen är heltäckande och ger en fullständig bild av de alumnuppföljningar som genomförts vid Göteborgs universitet har hemsidan uppdaterats av avdelningen för analys och utvärdering. I juni 2009 fick fakulteternas kanslichefer en förfrågan där de ombads ge en återkoppling på hemsidan och bekräfta eller komplettera bilden av undersökningar vid sina respektive fakulteter. Även pågående ännu inte publicerade undersökningar efterfrågades. Efter telefonpåminnelser till berörda kanslichefer i början av september har hemsidan kunnat kompletteras med ytterligare ett halvdussin undersökningar. Även om betydande ansträngningar gjorts för att samla in ett så fullständigt material som möjligt så kan det inte uteslutas att det finns ytterligare undersökningar som inte kommit till vår kännedom. Utöver alumnundersökningar bygger förstudien även på skriftligt material i form av besluts-, mål- och policydokument på såväl universitetsgemensam som fakultetsnivå.

I den nulägesbeskrivning som förstudien ger har en viktig aspekt av arbetet med alumnuppföljningar inom universitetet utelämnats, nämligen hur resultaten från genomförda alumnuppföljningar tas tillvara och kopplas samman med utvecklingsarbete. Frågan om hur resultaten ska komma till användning och vilka åtgärder de kan föranleda behandlas sällan eller aldrig i de rapporterade alumnundersökningarna. Att kartlägga vilka förändringar/åtgärder som faktiskt vidtagits eller planerats som en följd av alumnundersökningarna är i sig en så omfattande undersökningsuppgift att den inte bedömts kunna rymmas inom ramarna för denna begränsade förstudie.

¹ www.gu.se/arbetsmarknadsetablering

1.4. Disposition

Rapporten beskriver inledningsvis i avsnitt två arbetet med alumnuppföljningar utifrån ett formellt, organisatoriskt perspektiv. Vilka styrande dokument och policy är vägledande för arbetet och hur ser ansvarsfördelningen ut mellan universitet centralt, fakulteter och institutioner? Därefter ges i avsnitt tre en sammanhållen och uppdaterad bild av genomförda alumnundersökningar vid Göteborgs universitet. Avsnittet beskriver undersökningarnas syfte och fokus, vilka metoder som används och vem som utför undersökningarna. Avsnitt fyra placerar Göteborgs universitet i en bredare kontext genom att ge en inblick i hur ett par jämförbara lärosäten arbetar med alumnuppföljningar. I avsnitt fem sammanfattas bilden av universitets nuvarande arbete med alumnuppföljningar. Avslutningsvis förs en diskussion kring viktiga ställningstaganden och förslag på möjliga arbetssätt vad gäller universitets arbete med alumnuppföljningar framgent.

2. Regelverk och ansvarsfördelning

2.1. Externa krav

Med anledning av Högskoleverkets tidigare omnämnda utvärderingar av lärosätens arbete med uppföljningar föreslog verkets styrelse i ett brev till regeringen ”Angående uppföljning av tidigare studenter” (2006-02-08) att lärosätena ska få i uppdrag att systematiskt följa upp sina tidigare studenter.

I budgetpropositionen för 2008 har regeringen gett Högskoleverket i uppdrag att tillsammans med lärosätena förbättra arbetet med uppföljningen av studenter etablering på arbetsmarknaden efter examen. I regleringsbrevet för 2008 och 2009 (bilaga 1: gemensamma bestämmelser) har universiteten och högskolorna fått i uppdrag att samverka med Högskoleverket i det arbetet.

2.2. Universitetsinterna styrdokument

Uppföljningar av tidigare studenter vid Göteborgs universitet kopplar an till en rad olika centrala styrdokument. Som tidigare nämnts är ett av flera utbildningsmål i den strategiska planen att förstärka rekrytering, delaktighet och uppföljning genom att bland annat ”systematiskt och återkommande följa upp studenternas studie- och arbetsmiljö och etablering på arbetsmarknaden”. I forsknings- och utbildningsstrategierna kan man vidare läsa att man påbörjat uppföljningar av studenter som har examinerats från Göteborgs universitet med syftet att ”... belysa hur olika utbildningsvägar förhåller sig till arbetsmarknadens behov, liksom hur studenterna i efterhand ser på deras relevans.” Med anledning av studie och karriärvägledning vid Göteborgs universitet har rektor även beslutat om ett särskilt policydokument (2008-10-13, Dnr A11 2349/08) som ålägger fakulteterna att utforma särskilda handlingsplaner med kriterier för uppföljning/utvärdering. Bland annat understryker policyn att universitetet har ett samlat ansvar för studenterna från rekrytering till arbetsmarknad.

Vid Göteborgs universitet sker ett omfattande kvalitetsarbete inom fakulteter, institutioner och andra enheter. Universitetets övergripande plan för kvalitetsarbete bildar utgångspunkt för detta arbete. Under perioden 2007 – 2010 fokuseras på ett antal särskilda aktiviteter, bland annat slås fast att Högskoleverkets anvisningar,

kriterier och aspekter vid utbildningsvärderingar är en viktig utgångspunkt för kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Det övergripande ansvaret för undervisning och forskning ligger vid fakultetsnämnderna. Göteborgs universitets beslutsordning anger att fakulteterna inom sitt område ska "...ansvara för forskning, utbildning och samverkan med samhälle och näringsliv. Ansvaret avser primärt inomvetenskapliga, innehållsmässiga och kvalitetsrelaterade frågor samt resursfördelning" (Göteborgs universitets beslutsordning, 2006-06-08, sid. 1). Varje enhet inom Göteborgs universitet har ansvar för sin egen kvalitetsutveckling. För att garantera detta ansvar finns ett linjeansvar i organisationen som innebär att universitetets ledning skall tillse att fakultetsnämnderna har fungerande kvalitetssystem. Motsvarande gäller för fakultetsnämnderna gentemot de institutioner/enheter som lyder under respektive fakultetsnämnd. Mot den här bakgrunden är det framförallt fakulteterna och institutionerna som själva bär ansvaret för att följa upp sina tidigare studenter.

Flera fakulteter berör i sina interna styrdokument arbetet med alumnuppföljningar. Den samhällsvetenskapliga fakultetens strategiska plan tar fasta på universitetets övergripande mål om att förstärka arbetet med rekrytering, delaktighet och uppföljning. Genom att följa upp tidigare studenter – både vid grund- och forskarutbildning – är avsikten att återföra erfarenheter från arbetsmarknaden till utbildningarna och fakultetens kvalitetsarbete samt använda det som underlag i den externa marknadsföringen av fakultetens utbildningar. Flera fakulteter har liknande formuleringar i sina styrdokument och kvalitetsplaner. I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens program för kvalitetssäkring är anställningsbarhet en av flera kvalitetsindikatorer som ska följas upp under hösten 2009. Genom en enkät till tidigare studenter ska fakulteten undersöka studenternas anställning efter utbildning. Ett tredje exempel utgörs av naturvetenskapliga fakultetens strategidokument där anställningsbarhet är ett centralt verksamhetsmål. Som ett av tre utbildningsmål anges att studenter och doktorer ska vara efterfrågade på arbetsmarknaden.

3. Arbetet i praktiken

3.1. Den universitetsgemensamma alumnverksamheten

2005 fattade rektor beslut om att utveckla en alumnverksamhet för att ta tillvara tidigare studenter erfarenheter och synpunkter. En av de övergripande målsättningarna för alumnverksamheten vid Göteborgs universitet är "Att förnya och utveckla program och kurser genom att före detta studenter för tillbaka erfarenheter från arbetslivet" (Alumnverksamhet vid Göteborgs universitet, 2005-12-13, sid. 3).

För detta ändamål har en särskild central funktion byggts upp för utveckling, stöd och samordning av den alumnverksamhet som bedrivs på fakultets- och institutionsnivå. Avdelningen för externa relationer svarar för den centrala funktionen som blivit mycket framgångsrik och efterfrågad. Den centrala alumnverksamhetens arbete omfattar sedan 2007 den så kallade alumndatabasen som är verksamhetens centrala resurs. Genom att tidigare studenter registrerar sig i databasen finns det tillgänglig och uppdaterad information om deras sysselsättning. De i databasen registrerade alumnerna fungerar som en viktig länk till arbetslivet för att möjliggöra verksamhetsutveckling och stärkta kopplingar med omvärlden. Genom direktkon-

takt med yrkesaktiva kan fruktbara student- och forskningssamarbeten växa fram. Även om förutsättningarna för att bedriva alumnverksamhet skiljer sig mellan fakulteterna så har flertalet kommit igång med välfungerande verksamhet.

Eftersom databasen bygger på aktiv registrering och endast omfattar en mindre del av de tidigare studenterna är den inte lämpad som urvalsbas för bredare alumnuppföljningar. Snarare bör alumnverksamheten, som bygger på nätverksarbete och direktkontakt med yrkesaktiva, och de ofta enkätbaserade alumnuppföljningar som görs på olika nivåer inom organisationen, ses som kompletterande aktiviteter.

Med över 10 000 registrerade alumner är alumn-databasen framförallt en värdefull resurs vad det gäller att snabbt och kostnadseffektivt kunna inhämta information om tidigare studenters anställningar och arbetsgivare.

3.2. Alumnuppföljningar vid Göteborgs universitet

I nedanstående matris presenteras de alumnuppföljningar som gjorts vid Göteborgs universitet. Sammanställningen visar att uppföljningar har gjorts inom ramen för samtliga fakultetsnämnders ansvarsområde. Undantaget är IT-fakulteten som bildades 2002 och inte hunnit följa upp några studenter. Sammanställningen är indelad fakultetsvis och redovisar var uppföljningarna är genomförda, urvalsgrupp, när uppföljningarna gjorts och vilken metod som använts. Alumnundersökningar genomförs i olika syften och med olika fokus. För att ge en överblick av innehållsliga aspekter används kategorierna ”etablering på arbetsmarknaden”, ”utbildningens relevans för arbetslivet”, ”synpunkter på de tidigare studierna” och ”utbildningsvägar”. Det bör påpekas att den kategorisering av innehållsliga aspekter som används i matrisen innebär en förenkling. I realiteten är kategorierna ofta överlappande.

Utöver de uppföljningar som redovisas på följande sida har flera uppföljningar påbörjats men ännu inte färdigställts. Till exempel gör konstnärliga fakulteten en fakultetsövergripande uppföljning, en kartläggning görs av biologernas arbetsmarknad och en uppföljning har även påbörjats vid personalvetarprogrammet.

Matris 1. Sammanställning av alumnuppföljningar vid Göteborgs universitet

Fakultetsnämnd	Genomförande enhet/urvalsgrupp	Tidpunkt	Metod	Etablering på arbetsmarknaden ²	Utbildningens relevans för arbetslivet ³	Synpunkter på de tidigare studierna ⁴	Utbildningsvägar ⁵
Handelshögskolan	Fak. centralt/examinerade från grundutbildning 2007	2008	Enkät	x			
	Inst. för nationalekonomi och statistik/60p nationalekonomi 1995-2004	2006	Enkät	x	x		
	Inst. för juridik/nyregistrerade juristprogrammet 1998 och nyregistrerade 1996, 1999	2004, 2002	Enkät	x	x	x	x
Humanistiska fakultetsnämnden	Etnologiska inst./C-kursen i etnologi 1988-2003	2007	Enkät	x	x	x	x
	Fak. centralt/disputerade 1997-2003	2006	Enkät	x	x		
	Historiska inst./påbörjat studier på C-nivå 1998-2002	2006	Enkät	x	x		
IT-fakulteten	-	-	-	-	-		
Konstnärliga Fakultetsnämnden	Fak. centralt, kulturgeografiska inst., centrum för regional analysis/examinerade från HDK och Valand 1989-2002	2008 2008	Enkät, intervjuer	x			
Naturvetenskapliga fakultetsnämnden	Miljövetenskap/examinerade 1994-2004	2007	Enkät	x	x		x
	Fak. centralt/disputerade 1990-1998	2006	Enkät	x	x	x	
Sahlgrenska akademien	Dietistprogrammet/examinerade dietistprogrammet 2000-2005	2008	Enkät	x			
	Apotekarprogrammet/examinerade apotekarprogrammet 2006, 2007, 2008	2008, 2007, 2006	Intervjuer	x	x	x	x
Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden	Journalistutbildningen/examinerade	2009	Intervjuer	x			
	Fak. centralt/C-kurs inom samhällsvetenskapligt huvudämne 1997-2001	2004	Enkät	x	x	x	
	Programmet för personal- och arbetslivsfrågor/examinerade 1993-2000	2004	Enkät	x		x	
	Förvaltningshögskolan/examinerade förvaltningshögskolan 1993 och 2003	?	Enkät	x	x		
	Fak. Centralt/disputerade 1997-2003 respektive 1991-1996	2005, 1998	Enkät			x	x
UFL – Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildning	Fak. centralt/examinerade lärare 2003-2005	2006	Enkät	x			
UFN – Utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden	Inst. för mat hälsa och miljö/examinerade kostekonomier 2000-2005, examinerade kost och friskvårdspedagoger och restaurangmanager 2005-2006	2007	Enkät	x	x		x
	Inst. för arbetsvetenskap/mer än 30p inom internationella. arbetslivsstudier, alla sedan kursstart 1992	2005	Enkät	x	x		x
	Inst. för arbetsvetenskap/minst 20p i konfliktlösning, alla sedan kursstart 1993	2005	Enkät	x	x	x	x
Göteborgs universitet centralt	Centralt/examinerade grundutbildning. 2000-2003	2006	Enkät	x	x	x	x

² Fokuserar på var och när alumnerna har fått arbete, hur arbetsmarknaden ser ut och deras åsikter om arbetet.

³ Fokuserar på utbildningens relevans i arbetslivet exempelvis i vilken utsträckning utbildningen tränar arbetslivsrelevanta färdigheter.

⁴ Fokuserar på alumnernas åsikter om utbildningen (i andra avseenden än utbildningens koppling till arbetsmarknaden).

⁵ Fokuserar på resonemang om utbildningens kursutbud, – upplägg och ämneskombinationer.

3.2.1. Uppföljningarnas syfte

Arbetsmarknadsaspekter

Samtliga alumnuppföljningar i sammanställningen, med något enstaka undantag, har som syfte att undersöka var studenterna tar vägen efter examen. Handelshögskolans alumnuppföljning "Vad hände sedan" har en utpräglad fokus på 2007 års examensstudenters etablering på arbetsmarknaden. Genom att bland annat titta på var de arbetar, hur det gick till när de fick sitt första jobb och inom vilka branscher de arbetar är det möjligt att bilda sig en uppfattning om utbildningens koppling till arbetsmarknaden. Den här typen av undersökningar, så kallade "placement reports", har ofta ett utpräglat fokus på marknadsföring och karriärstöd till nuvarande studenter, men även profilering av utbildningen och rekrytering av nya studenter.

Undersökningar som fokuserar på tidigare studenters sysselsättning och etablering undersöker ofta även utbildningens relevans i yrkeslivet och vilken nytta studenterna bedömer att de haft av sin utbildning. Humanistiska fakultetens fakultetsgemensamma undersökning "Vad utbildar vi doktorer i humaniora till?" syftar till exempel både till att ta reda på var examinerade doktorer vid fakulteten befinner sig yrkesmässigt några år efter examen och till att mäta hur doktorerna värderar nyttan av forskarutbildningen för den nuvarande yrkesverksamheten. Genom att undersöka huruvida tidigare studenter känner att de skaffat relevanta kunskaper och färdigheter när de kommer ut i yrkeslivet samt vilka delar av utbildningen de haft mest nytta av är det möjligt att göra förändringar för att anpassa utbildningarna till arbetsmarknaden.

De uppföljningar som framförallt fokuserar på etablering och sysselsättning undersöker i regel även på faktorer som bransch, titel, lön men även geografisk spridning och vad de tidigare studenterna tycker om sitt arbete. Till exempel har studieväglärderna vid apotekarprogrammet på uppdrag av programkommittén för farmaceutisk och biovetenskaplig utbildning gjort kontinuerliga uppföljningar av utexaminerade apotekare för att ta reda på bland annat sysselsättning, arbetsuppgifter och vägen till arbetet. Informationen om arbetslivet och de möjligheter som finns för apotekare används i arbetet med presumtiva apotekarstudenter, blivande apotekare och personalen som arbetar på programmet. Flera återkommande uppföljningar har också möjliggjort jämförelse mellan olika examensår.

Utbildningsaspekter

Förutom att studera kopplingen till arbetsmarknaden har flera alumnundersökningar också syftat till att inhämta de tidigare studenternas åsikter om utbildningen. Historiska institutionens uppföljning av studentgrupperna som läst C-kursen i historia undersökte studenternas värdering av utbildningens olika delar, till exempel huruvida alumnerna tycker att kurserna var allmänbildande och om de var erfarenhetsbringande inför studier i andra ämnen. Ett närbesläktat område är att undersöka vilken personlig nytta, i kontrast till nytta för arbetslivet, de tidigare studenterna haft av sin utbildning. I etnologiska institutionens alumnuppföljning konstateras att även om en del tycker att etnologistudierna inte förberett dem för arbetslivet, så har de haft stor personlig nytta av utbildningen i form av livslångt lärande.

Samhällsvetenskapliga fakultetens uppföljning av studenter som avlagt 60 poäng i samhällsvetenskapligt huvudämne undersöker dels i vilken utsträckning utbildning-

en tränat olika färdigheter, till exempel förmågan att göra självständiga kritiska bedömningar, dels i vilken utsträckning de här färdigheterna stämmer överens med arbetslivets krav.

Ytterligare ett område som ett antal uppföljningar fokuserar på är vilka olika ämneskombinationer och utbildningsvägar studenterna valt och hur de ser på dessa val i efterhand. Exempelvis har juridiska institutionens uppföljningar av juristprogrammet undersökt om utlandsstudier utgjort en del av alumnernas utbildning. Det är framförallt uppföljningar på program- eller kursnivå som har sådan fokus eftersom en förutsättning är att studenterna har genomgått likartade utbildningar.

3.2.2. Initiativ och genomförande

Majoriteten uppföljningar genomförs på institutions- eller programnivå, men även fakultetsövergripande uppföljningar förekommer. Undersökningarna görs i regel sporadiskt, ibland på uppdrag av fakultetsledning men oftast på initiativ av programansvariga och studievägledare. I det här avseendet utmärker sig apotekarprogrammet som regelbundet och återkommande följt upp sina studenter flera år i följd. Även Handelshögskolans utbildningsprogram följer regelbundet upp sina tidigare studenter inom ramarna för EQUIS-ackreditering.

Definitionen av ”tidigare student” är viktig, särskilt med tanke på att många studenter lämnar högskolan utan att ta ut sin examen. I de alumnuppföljningar som har genomförts på olika nivåer vid Göteborgs universitet används olika definitioner. Programutbildningarna och särskilt professionsutbildningar, exempelvis apotekarprogrammet, juristutbildningen och civilekonomiutbildningen följer återkommande upp studenter en viss tid efter examen. När det gäller fristående kurser vänder sig undersökningarna i regel till studenter som uppnått en viss nivå i sina ämnesstudier under en viss tidsperiod. Historiska institutionens ”ABC – och sedan” undersöker alla som under åren 1998 – 2002 påbörjat studier på C-nivå. I det här avseendet skiljer sig undersökningar som görs på programnivå från undersökningar på institutions och fakultetsnivå. I jämförelse har programutbildningar betydligt snävare urvalsgrupp än fakulteter och institutioner, vilket gör det enklare att återkommande följa upp en bestämd grupp examinerade studenter vid samma tidpunkt varje år.

Ytterligare en aspekt som har med genomförandet av undersökningar att göra är hur långt efter studierna studentuppföljningarna genomförs. Eftersom majoriteten av undersökningar inte sker regelbundet utan vid enstaka tillfällen så omfattar de oftast flera årskullar vilket innebär att tiden mellan avslutade studier och undersökningstillfälle varierar mellan olika grupper i samma undersökning. Även om det generellt är svårt att säga när bästa tidpunkten är att göra en uppföljning så är det viktigt att vara medveten om vilka konsekvenser valet av tidpunkt har. Uppföljningar som görs kortare tid efter studierna har större värde för återkoppling till utbildningen, medan undersökningar som görs några år efter avslutade studier kan bidra med intressanta yrkeserfarenheter.

3.2.3. Uppföljningarnas metoder

Enkätundersökningar är den överlägset vanligaste metoden för att inhämta tidigare studenters åsikter. Både post- och webbenkäter förekommer. Svarsfrekvensen är genomgående hög, i regel 60 – 70 procent. De flesta undersökningarna har använt sig av en eller ett par påminnelser för att få en så hög svarsfrekvens som möjligt.

Undersökningarna vänder sig till olika grupper av studenter och alumner vilket innebär att skillnaderna i urval blir stora. I den universitetsgemensamma undersökningen Göteborgsakademiker 2006 ingick flera tusen respondenter medan andra uppföljningar fokuserar på enskilda programutbildningar med några tiotal personer som svarar.

Som ett komplement till enkätundersökningar använder sig konstnärliga fakulteten och institutionen för mat hälsa och miljö av statistik från SCB som bland annat kan tillhandahålla information om hur många som fått arbete efter utbildning, var på arbetsmarknaden de arbetar och lönestatistik. Informationen kan användas till att ta reda på var studenter tagit vägen och inom vilken bransch de arbetar. Uppföljningen av konstnärliga fakultetens tidigare studenter har använt SCB:s registerdata för att kartlägga geografiska flyttmönster.

Av de inrapporterade undersökningarna är det endast ett fåtal som grundar sig på intervjuer och de har huvudsakligen genomförts över telefon med fasta svarsalternativ. Med hjälp av telefonintervjuer har ett begränsat urval av personer kontaktats och tillfrågats om bland annat arbetsmarknadsetablering och sysselsättning.

4. Alumnuppföljningar vid Lunds och Uppsala universitet

För att bredda perspektivet har vi valt att ge en inblick i hur man arbetar med alumnundersökningar vid Lunds och Uppsala universitet. Dessa universitet lämpar sig generellt sett väl för jämförelser med Göteborgs universitet eftersom de är av likartad storlek och liksom Göteborg är så kallade fullbreddsuniversitet. Det främsta skälet för att se närmare på Lunds och Uppsala universitet är dock att de ofta lyfts fram som två lärosäten som kommit långt i sitt arbete med uppföljningar av tidigare studenter. Gemensamt för båda lärosätena är att de har centrala enheter som arbetar med kvalitetsfrågor och utvärdering. Dessa enheter tar dels initiativ till egna uppföljningar, dels stödjer de fakulteterna och institutionerna i deras uppföljningsarbete. Båda lärosätena arbetar också med alumnuppföljningar av tidigare studenter som förändringsinstrument i syfte att skapa åtgärdsrelaterade informationsunderlag. En fördel som lyfts fram med en central utvärderingsfunktion är att utbildningen har ämneskunskaper, vilka frågor som ska ställas, medan den centrala enheten har metodkunskaper, hur frågorna ska ställas (SISTER, 2008, sid. 17-18).

4.1. Lunds universitet

Lunds universitets arbete med alumnuppföljningar utgår från de mål som gäller för respektive utbildning. Här ingår både de mål som finns redovisade i Högskolelagens 1 kapitel 9 § och utbildningsspecifika mål i examensstadgan och utbildningarnas kurs- och utbildningsplaner. Uppföljningar av tidigare studenter är en del i Lunds universitets övergripande kvalitetsarbete. Den centrala planerings- och utvärderingsenheten utför två typer av undersökningar, dels övergripande studier för att skapa överblick och jämförbarhet dels utbildningsspecifika studier för fördjupning på ämnes- och programnivå. I de övergripande uppföljningarna ingår frågor om mål som är gemensamma för universitetets samtliga utbildningar och görs på initiativ av utvärderingsenheten i samarbete med SCB. De utbildningsspecifika undersökningarna görs på initiativ av ämnet eller utbildningarna och rapporteras i

samverkan mellan utvärderingsenheten och respektive utbildning. Genom att utbildningsledare är involverade i frågekonstruktion, bearbetning och analys skapas förutsättningar för relevanta undersökningar med resultat som kan omsättas i handling. Förutom generella mål för högskoleutbildningen tar de här undersökningarna även fasta på de utbildningsspecifika mål och aspekter som är aktuella för respektive utbildning.

Lunds senaste universitetsgemensamma undersökning ”Från examen till arbete: en uppföljning av innehåll och relevans i utbildningarna vid Lunds universitet” (2008), är baserad på sex undersökningar som genomförts under 2003 – 2006. Undersökningen innehåller både en sammanställning och analys av de tidigare undersökningar som gjorts. Huvudfokus ligger på färdighetsträning, att jämföra de krav som arbetet ställer på nyutexaminerade med hur väl utbildningarna tränat olika färdigheter.

4.2. Uppsala universitet

Uppsala universitet har sedan 2001 en central enhet för kvalitet och utvärdering. Sedan enheten bildades har den systematiskt arbetat med uppföljning av tidigare studenter i linje med Högskoleverkets sexårsplan (2001 – 2006) för utvärdering av ämnen och program. Genom ett strategiskt arbete med interna uppföljningar har lärosätet försäkrat sig om att ligga steget för högskoleverkets granskning av ett visst huvudämne. Ett av huvudsyftena med uppföljningarna är att institutionerna ska få en bild av ”nyttovärdet” utifrån de före detta studenternas erfarenheter på arbetsmarknaden. En ny omgång av alumnstudier har påbörjats för perioden 2007 – 2012. Förutom utvärderingar i samband med Högskoleverkets granskning har enheten varit delaktig i en konsulterande roll i enskilda utvärderingar. I likhet med Lunds utbildningsspecifika uppföljningar har dessa planerats i nära samverkan med berörda fakulteter för att skapa ett så åtgärdsrelevant underlag som möjligt.

”Med en examen från Uppsala” (2006) är Uppsala universitets senaste lärosätesövergripande undersökning. Undersökningen är en sammanställning av de uppföljningar man gjort under Högskoleverkets kvalitetsbedömningar och bygger på sex års aggregerade enkätdata. Uppföljningen har ett liknande fokus som Lund, man tittar bland annat på de tidigare studenternas inställning till studierna, åsikter om utbildning och studieort, färdighetsträning, nyttovärde och studentinflytande. Även om frågor kring arbetsmarkandsetablering och sysselsättning är en del av Lunds och Uppsalas lärosätesövergripande undersökningar så är det studenternas åsikter om utbildningen, framförallt vilka delar av utbildningen som varit nyttiga i arbetslivet som är i huvudfokus.

5. Sammanfattning och avslutande diskussion

5.1. Sammanfattning

Högskoleverket konstaterade 2004 i rapporten ”Uppföljning av studenter” att det genomförts en mängd alumnundersökningar vid Göteborgs universitet men att arbetet hade brister i systematik, samordning och återkoppling. Sedan Högskoleverket presenterade sin rapport för fem år sedan har arbetet med alumnuppföljningar vid Göteborgs universitet utvecklats i flera väsentliga avseenden. Inte minst har värdet av alumnuppföljningar fått en tydligare förankring i universitets styrdo-

kument på både central- och fakultetsnivå. Vidare har en central stöd- och samordningsresurs tillkommit som bland annat genom uppbyggnad av den så kallade alumn-databasen skapat helt nya förutsättningar för direktkontakt och nätverksarbete med tidigare studenter. De senaste åren har också en rad ytterligare alumnuppföljningar genomförts, flera ämnes- eller programspecifika, några på fakultetsnivå och en universitetsövergripande. Men även om det gjorts framsteg i arbetet med alumnuppföljningar visar nulägesbeskrivningen att det fortsatt finns brister i arbetets systematik. Olika utbildningar/ämnen har kommit olika långt. Uppföljningarna varierar i fokus och omfång. I vissa fall sker undersökningarna regelbundet men mer vanligt är att de görs sporadiskt.

Den stora merparten av alumnuppföljningarna i sammanställningen fokuserar på studenternas etablering på arbetsmarknaden. Ett flertal har också undersökt utbildningens relevans för arbetslivet och några har tittat på studenternas synpunkter på utbildningen. Enkätundersökningar i kombination med registerdata är det vanligaste tillvägagångssättet.

Uppsala och Lunds universitets arbete med alumnuppföljningar har i olika sammanhang lyfts fram som goda exempel. Vid de här lärosätena görs alumnuppföljningar i samverkan mellan en central funktion och utbildningarna. I båda fallen arbetar man med en gemensam frågemall som vid utbildningsspecifika uppföljningar kompletteras med särskilt anpassade frågor. Undersökningarna fungerar som förändringsinstrument i syfte att skapa åtgärdsrelaterade informationsunderlag. Göteborgs universitet har inte utvecklat en liknande systematik vilket bland annat innebär att möjligheterna till jämförelser mellan undersökningar inom olika ämnen/utbildningar och mellan undersökningar på olika nivåer är starkt begränsade. Utmärkande för arbetet med alumnuppföljningar vid Lunds och Uppsala universitet är också att det utgör en central del i de respektive lärosätenas kvalitetsutvecklingssystem. Alumnuppföljningarna vid Göteborgs universitet är inte på samma systematiska sätt integrerade i kvalitetsarbetet och variationerna inom universitet är stora när det gäller att använda alumnundersökningar som underlag för kvalitetsutveckling i utbildningen.

5.2. Avslutande diskussion

Bland annat till följd av Bolognaprocessen har utvecklingen inom högskolesektorn under de senaste åren karaktäriserats av ett ökat fokus på kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknadsetablering. Denna utveckling är emellertid inte oproblematisk. Även om alumnuppföljningar är ett utmärkt verktyg att återkoppla erfarenheter från arbetsmarknaden till utbildningen så är det angeläget att ett ökat arbetsmarknadsfokus inte sker på bekostnad av forsknings- och utbildningsfrågor eller, mer övergripande, studenters förmåga till kritisk analys. Högre utbildning ska svara mot många intressen, bland annat bildning, personlig utveckling och forskning. Arbetsmarknadens behov och yrkeslivets krav kan därför inte vara de enda riktningssyftena för utbildningens mål och innehåll. Förutom att studera kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad är alumnuppföljningar ett bra verktyg för att ta tillvara på tidigare studenters synpunkter på utbildningen. När utbildningarnas kvalitet i allt större grad bedöms utifrån kvantitativa resultat är det viktigt att även ta fasta på kvalitativa aspekter av utbildningen, såsom att utveckla sin förmåga till kritiskt tänkande och analys och sina färdigheter att ta fram, hantera och uttolka material. En generell utgångspunkt för arbetet med alumnuppföljningar – oavsett

om de sker på central nivå eller lokalt – bör därför vara att de används som verktyg för att belysa såväl arbetsmarknads- som utbildningsaspekter. Så är inte alltid fallet idag.

Uppföljningar på olika nivåer har olika användningsområden och kan nyttiggöras på olika sätt. Universitetsövergripande uppföljningar har sin styrka i möjligheten till överblick. Genom att belysa styrkor och svagheter i utbildningen skapas möjlighet till jämförelse och erfarenhetsutbyte mellan universitetets olika delar. Genom regelbundna undersökningar kan utvecklingen av studenternas ”nöjdhet” med utbildningen avläsas liksom tendenser till ändrade krav i arbetslivet. Centrala undersökningar kan också fungera som underlag för universitetsledningen inför övergripande planeringsbeslut. Vidare kan de användas för att ge en självständig bild av lärosätet i dialogen med Högskoleverk och andra externa intressenter samt användas i kontakten med avnämare och det omgivande samhället. Centrala uppföljningar har samtidigt vissa uppenbara begränsningar genom att de måste utformas för att passa alla utbildningar och att resultaten inte alltid låter sig brytas ner på en tillräckligt detaljerad nivå.

Alumnuppföljningar som sker på institutions- och programnivå har sin stora styrka i att de kan ta fasta på utbildningsspecifika mål och utformas utifrån de aktuella utbildningarnas innehåll, arbetsformer och arbetsmarknad. Utbildningsspecifika uppföljningar kan ge tydliga signaler om vad som behöver utvecklas och förbättras i den aktuella utbildningen och informationen om de tidigare studenternas arbetsmarknad kan vara av stort värde för nuvarande och presumtiva studenter. Uppföljningarna kan också utformas för att fånga in alumnernas eventuella behov av fort- och vidareutbildning och därmed ge underlag för mer långsiktig utbildningsplanering.

Den 15 september i år presenterade Högskoleverket sitt förslag till nytt kvalitetsutvärderingssystem i rapporten Kvalitetsutvärdering för lärande. Förslaget bygger på tre kvalitetsindikatorer. I den första indikatorn ska man visa att utbildningen är planerad så att dess lärandemål täcker samtliga kunskapsformer i de nationella examensbeskrivningarna och att de examineras på ett relevant sätt. Den andra indikatorn består av granskningar av studenternas självständiga arbete och den tredje av student- och alumn synpunkter där de senare ska användas för att ge en uppfattning om utbildningens användbarhet på arbetsmarknaden. Mycket arbete återstår med operativ utformning innan utbildningsutvärderingssystemet kan tillämpas. I december 2009 förväntas beslut om nytt system. Det kan inte uteslutas att det dessförinnan sker revideringar som innebär avsteg i förhållande till det nu presenterade förslaget.

Den universitetsövergripande alumnuppföljning som nu planeras innebär en omfattande satsning och det är väsentligt att undersökningen utformas så att resultaten på bästa sätt kan komma verksamheten tillgodo. En rad ställningstaganden bör göras. Hur ska arbetet med centrala alumnuppföljningar relateras till motsvarande arbete på fakultetsnivå-, institutions- och programnivå? Vilken roll kan ett centralt utvärderingsstöd spela? Vilka implikationer ger högskoleverkets nya förslag till kvalitetsutvärderingssystem för universitetets eget uppföljnings- och kvalitetsarbete?

I ett kortare tidsperspektiv är det angeläget att överväga följande punkter:

- Enligt nuvarande beslut ska universitetsövergripande alumnuppföljningar genomföras vart tredje år, vilket innebär att nästa uppföljning sker under senhösten 2009. Mot bakgrund av att Högskoleverkets nya kvalitetssystem inte kommer att vara känt i alla sina delar förrän i slutet av året finns det skäl att överväga en senareläggning. Om undersökningen genomförs tidigt 2010 ges möjlighet att utforma enkätfrågor i överensstämmelse med det nya systemets kvalitetsaspekter.
- Ett annat viktigt ställningstagande är om den planerade enkätundersökningen, i likhet med Göteborgsakademiker 2006, ska genomföras med egna enkäter. Fördelen med ett sådant arbetssätt är att det ger full kontroll över uppföljningarnas innehåll. Ett annat möjligt arbetssätt är att ansluta sig till SCB:s alumnuppföljningar där utvidgade urval av respondenter från det egna lärosätet liksom lärosätesspecifika frågor kan beställas. SCB:s nästa alumnundersökning kommer att genomföras i februari 2010. I jämförelse med att utforma och distribuera egna enkäter är samarbete med SCB mer kostnadseffektivt. En annan fördel är att SCB:s undersökningar genomförs med tätare intervall, vartannat år istället för vart tredje. Det här arbetssättet ger inte lika stor kontroll över undersökningarnas innehåll men viss påverkansmöjlighet finns.
- Vidare behövs ett ställningstagande kring vilken definition för begreppet "tidigare student" som ska användas. I den universitetsövergripande alumnundersökningen Göteborgsakademiker 2006 avsåg "tidigare student" personer som fått ut sin examen från en grundutbildning under åren 2000 till 2003. I SCB:s alumnuppföljningar utgör begreppet en student som under vald tidsperiod tagit ut examen. Dock behövs en bredare definition av "tidigare student" då utbildningar vid Göteborgs universitet i stor utsträckning ger utrymme för den enskilde studenten att själv kunna utforma sin utbildning med hjälp av ett mångfacetterat utbud av fristående kurser. Ett möjligt arbetssätt kan vara att universitetsövergripande uppföljningar följer upp examinerade studenter och att utbildningsspecifika använder sig av ett bredare urval som även omfattar studenter som inte tagit ut sin examen. Genom att vidga begreppet "tidigare student" till studenter som klarat respektive examenskrav på erforderliga poäng inom aktuellt ämne, kan deras erfarenheter och åsikter om utbildningen inhämtas. Med en sådan definition nås även tidigare studenter som av olika skäl avstått från att ta ut sin examen.

I ett mer långsiktigt perspektiv är det också viktigt att den planerade universitetsövergripande alumnuppföljningen sätts i relation till arbetet med alumnuppföljningar inom Göteborg universitet som helhet. Uppföljningar på olika nivåer har olika syften och användningsområden. Därför är det viktigt att slå fast att universitetsövergripande alumnundersökningar varken kan eller bör ersätta det arbete med alumnuppföljningar som utbildningsverksamheterna kommit igång med. En god uppföljning präglas av samverkan mellan flera aktörer. Det ligger emellertid en stor utmaning i att finna lämpliga former för en sådan samverkan eftersom man kommit

mycket olika långt i arbetet med alumnuppföljningar inom olika delar av universitetet. För dem som kommit långt kan ökad samordning innebära att man tappar väsentlig information och jämförelsemöjligheter över tid, för andra kan ett mer samordnat arbetssätt innebära att man relativt snabbt kan komma igång med en verksamhet som annars krävt egna utvecklingskostnader.

- En lösning kan vara att utarbeta ett gemensamt frågebatteri som i stort sett följer samma mall som används på universitetsövergripande nivå vad gäller generella förhållanden och mål för högskoleutbildningen. Det gemensamma frågebatteriet kan användas för egna alumnuppföljningar av de fakulteter-, ämnen och utbildningar som så önskar. Frågebatteriet utvidgas då till att omfatta mer utbildningsspecifika mål och aspekter. Ett sådant arbetssätt ger avsevärda samordningsvinster och jämförelsemöjligheter. Förslag till ett gemensamt frågebatteri som kan användas i utbildningsspecifika alumnuppföljningar utarbetas av avdelningen för analys och utvärdering.
- Avdelningen för analys och utvärdering kan också fungera som ett stöd för institutionerna och fakulteterna genom att tillhandahålla hjälp med enkätkonstruktion och analysarbete i utbildningsspecifika undersökningar. Kostnaderna för avdelningens verksamhet belastar de medel som går till universitetets gemensamma ändamål. I de fall avdelningen anlitas i en mer konsultativ roll på uppdrag av institutioner och fakulteter som själva initierar en uppföljning bär dessa kostnaden. Möjligheten att erbjuda kvalificerat stöd sammanhänger dock ytterst med avdelningens basdimensionering.
- Slutligen kan övervägas om Göteborgs universitet kan dra fördel av att inom ramen för sitt kvalitetsarbete ha en universitetsgemensam policy för student- och alumnuppföljning.

6. Referenser

6.1. Externa referenser

Geschwind, L. & Larsson A. (2008), *Uppföljning av studenter efter avslutade studier – ett verktyg för att utveckla utbildningen*, SISTER – Institutet för studier av utbildning och forskning

GU Journalen 3-09, *Krönika: Slut på vetenskapen*, 2009-05-11

Högskoleverket (2009), *Kvalitetsutvärdering för lärande – Högskoleverkets förslag till nya kvalitetsutvärderingar för högskoleutbildningar*, Rapport 2009:25 R

Högskoleverket (2006), *Angående uppföljningar av tidigare studenter*, Brev 2006-02-08, Reg. Nr 69-570-06.

Högskoleverket (2004), *Uppföljning av studenter: en rapport från Högskoleverkets arbetsmarknadsprogram 2003*, Rapportserie 2004:5 R

Lundmark, A. (2006), *Med en examen från Uppsala universitet, Enheten för kvalitet och utvärdering*, Uppsala universitet

Lunds universitet (2008), *Studenters erfarenheter av grundutbildningen inom Lunds universitet*, Rapport nr. 2008:252

Lunds universitet (2006), *Från examen till arbete: en uppföljning av innehåll och relevans i utbildningarna vid Lunds universitet*, Nr 2006:241

Regleringsbrev (2009), Universitet och högskolor, bilaga 1: gemensamma bestämmelser

Regleringsbrev (2008), Universitet och högskolor, bilaga 1: gemensamma bestämmelser

Statens offentliga utredningar (SOU 2006:102) *Hur påverkar demografin arbetsmarknaden för unga?*

6.2. Referenser från Göteborgs universitet

Alumnverksamhet vid Göteborgs universitet, 2005-12-13, Dnr A1 4485/05

Forsknings- och utbildningsstrategier 2009-2012

Grundutbildningsberedningens minnesanteckningar, 2009-03-27

Göteborgs universitets beslutsordning, 2006-06-08, Dnr A 10 1441/06

Policy för studie och karriärvägledning, Dnr A11 2349/08

Strategisk plan 2007– 2010